

Sygn. akt V KK 78/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

w sprawie **A. D. B.**,

uznanej za winną wykroczeń z art. 57 § 1 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 kwietnia 2022 r.

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej na korzyść obwinionej przez Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 30 czerwca 2021 r., sygn. akt II W (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 30 czerwca 2021 r. (sygn. akt II W (...)) A. D. B. została uznana za winną wykroczeń skarbowych z art. 57 §1 k.k.s., za które wymierzono jej karę grzywny w wymiarze 12.000 zł. Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżenia.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację wniósł w trybie art. 167a k.k.s. Prokurator Generalny, zarzucając przedmiotowemu wyrokowi „rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 139 § 1 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. i art. 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., polegające na wadliwym uznaniu, że awizowane i niepodjęte w terminie zawiadomienie oskarżonej o terminie rozprawy wyznaczonej w dniu 30 czerwca 2021 roku, zostało jej prawidłowo doręczone i wystąpiły tym samym warunki do rozpoznania sprawy pod jej nieobecność, podczas gdy korespondencję tę wysłano na inny, niż wskazany przez oskarżoną w piśmie z dnia 11 marca 2021 roku adres do doręczeń, co w konsekwencji skutkowało przeprowadzeniem postępowania pod jej nieobecność z rażącym naruszeniem prawa oskarżonej do obrony, polegającym na uniemożliwieniu jej wzięcia udziału w rozprawie oraz poddania wydanego wyroku skazującego kontroli Sądu II instancji.”

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Z analizy akt sprawy wynika, że oskarżona nie była obecna podczas rozprawy w dniu 30 czerwca 2021 r., a Sąd nie uznał jej obecności za niezbędną. Uznał także, że prawidłowo doręczono jej zawiadomienie wraz z odpisem aktu oskarżenia. Jednak, jak trafnie zauważa Prokurator Generalny, zawiadomienie o rozprawie zostało wysłane na adres do doręczeń, który nie był aktualny. W sprzeczności od pierwotnie zapadłego w sprawie wyroku nakazowego w sprawie A. D. B. wskazała wyraźnie inny (nowy) adres dla doręczeń, niż ten, jaki wskazała podczas pierwszego przesłuchania.

Niezależnie od rozwiązania przyjętego przez ustawodawcę w polskiej procedurze karnej, że co do zasady oskarżony ma prawo, a nie obowiązek brać udział w rozprawie, warunkiem procedowania w sprawie karnej w pierwszej kolejności jest jego prawidłowe powiadomienie. Zgodnie z przepisem art. 117 § 2 k.p.k. czynności nie przeprowadza się, jeżeli osoba uprawniona nie stawiła się, a brak dowodu, że została o niej powiadomiona. Ów wstępny warunek stanowi

minimalną gwarancję prawa do obrony – by móc je wykonywać (mniej lub bardziej aktywnie, z pomocą obrońcy, czy samodzielnie) strona musi w ogóle wiedzieć, że toczy się wobec niej postępowanie karne. Naruszenie wskazanych w kasacji przepisów w oczywisty sposób miało charakter rażący i istotny wpływ na treść orzeczenia, gdyż procedowanie bez wiedzy oskarżonego o sprawie i przy obiektywnym braku możliwości podjęcia przez niego obrony powoduje, że nie można uznać, iż wyrok uwzględnia wszelkie okoliczności sprawy. Oczywistym jest, że brak wiedzy o stanowisku oskarżonego, którego ten nie przedstawia z przyczyn od niego niezależnych, wpływa na jakość postępowania.

Należało zatem orzec jak w sentencji wyroku.